

ОТЧЕТ
ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА ДЕТЕТО ЗА 2013 г.
КЪМ СТРАТЕГИЯ ЗА ДЕТЕТО /2012 г. – 2015 г./
НА ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Оперативна цел 1: Осигуряване на равен достъп до качествено образование на всички деца.

Дейност 1. Осъществяване на дейности, в изпълнение на политиките за обхващане на децата в образователната система.

По данни на експерти от Дирекция "Образование, младежки дейности и спорт" в Община Велико Търново броя на обхванатите деца в образователната система за учебната 2012/ 2013 г. е 9955. В началото на учебната 2013/ 2014 г. са записани 10022.

След извършване на оценка на потребностите и ресурсите на настанените деца в специализирани институции и социални услуги от резидентен тип за включване в образователния процес, са заложили конкретни дейности за задоволяване на образователните им потребности в индивидуалните планове за грижа, в изпълнение на които всички деца са обхванати в образователната система.

В подкрепа на изложеното е следната информация:

➤ Всички деца настанени в Дом за деца "Пеню и Мария Велкови" град Велико Търново, ЦНСТ I и ЦНСТ II са включени в образователната система, като 3 деца посещават ПУ „Св. Теодосий Търновски”, на ресурсно обучение са 4 деца, детска градина посещават 9 деца, 42 са записани в масови училища .

➤ Всички деца настанени в Дом за деца "Христо Смирненски" село Балван са включени в образователната система, като детска градина посещават 6 деца, 23 са записани в масови училища и едно от децата е завършило ПУ .

➤ Услугите на Център за настаняване от семеен тип в гр. Велико Търново, ул. „Никола Габровски” № 49 за деца в риск през отчетния период са ползвали 10 деца, като 4 от тях са посещавали ПУ „Теодосий Търновски”, 6 от децата са посещавали общообразователно училище. Две от децата са подпомагани в усвояването на учебния материал от ресурсен учител.

➤ 7 деца и младежи, настанени в ЦНСТ - Малък семеен дом „Надежда”, посещават масови и професионални училища в гр. Велико Търново;

➤ Всички младежи и девойки, настанени в ЦНСТ I „Охрид” 4 и ЦНСТ II „Ильо войвода” 4 в град Велико Търново, които са предоставени за управление на сдружение „SOS Детски селища България” са учащи в различни средни училища в гр. Велико Търново, като една девойка е навършила пълнолетие след приключване на първия срок на XI клас, поради което отпада от училище.

През 2013 год. младежите и девойките са включени в различни програми, с цел повишаване на техните компетенции и получаване на добър старт в самостоятелния живот:

- младежи и девойки от двата Центъра са участвали активно в извънкласни форми, организирани по проект „ Да направим училището привлекателно място за младите хора” ;

- 10 младежи и девойки са били включени в обучение по английски език /първо

ниво/ и информационни технологии - усвояване на програмата „COREL DRAW“. Курсовете са организирани от Обучителен център „Интелекти“ гр. В.Търново като част от спечелен проект „Стъпки към самостоятелност“ на фондация „Велукс“;

- абитуриенти от двата Центъра са се включили активно в инициативата на президента „Подкрепи една мечта“. Шест новоприети студентки са получили еднократна финансова помощ по инициативата.

- в края на 2013 г. шест възпитаника на Центрове за настаняване от семеен тип - SOS Младежки домове в гр. Велико Търново продължават образованието си във ВУЗ;

- дамите от „ЗОНТА- Клуб Интернешънъл“, гр. Велико Търново са набрали средства за финансиране висшето образование на младеж или девойка в неравностойно положение, избран след проведен конкурс по определени критерии.

В Регионален инспекторат по образование, гр. Велико Търново по мярка „Без отсъствие“ на Национална Програма „На училище без отсъствие“ за настоящата учебна година са кандидатствали 12 училища.

За преодоляване на един от основните проблеми сред ромското население - висок брой отпадащи и необхванати от училищната система деца през отчетния период са извършени редица дейности от Регионален инспекторат по образование, гр. Велико Търново съвместно с ЦМЕДТ „Амалипе“. По данни на институцията от общо 23345 ученици в областта, 0,85% са отпадналите от училище. За отчетния период е работено по следните проекти:

➤ „Да докоснем недосегаемите борейки се с традиционните и нови анти-ромски стереотипи“ по който съвместно с РЗИ и РДСП са обучени 53 учители, здравни работници и социални работници.

През 2013 година са реализирани дейности по новия етап в проекта „Младостта е толерантност“ и „Намаляване отпадането на ромските ученици“. Проведено е обучение на 63 учители. Предоставена е методическа помощ за създаване на класна стая, която да отчита нуждите и интересите на всички деца и привлича ромските родители в учебния процес, като ги овластява и ги включва в училищния живот. Целта е системна промяна и осезателно подобряване на качеството на образование на ромските деца.

➤ Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“, чрез разкрива Център за развитие на общността– Велико Търново работи целенасочено и приоритетно в сферата на образованието. Специалистите от Общинския Център, заедно с разкритите към него Местни клубове в селата Водолей и Леденик, са предотвратили отпадането на 10 деца от училище, постигнали са реинтегриране на 9 ученика и са насърчили около 50 души да продължат образованието си. Записани са 8 души за завършване на средно образование - задочна форма в ПГ по сградостроителство ”К. Фичето”, гр. В.Търново.

С включване на учениците в СИП „Фолклор на етносите“ и в резултат на партньорствата с ЦОИДУЕМ, Отворено общество са постигнати следните цели :

- намаляване броя на отсъствията, намалява процента на отпаднали от училище;

- отчитат се добри резултати от индивидуална работа със „застрашени от отпадане ученици“;

- намалява процента на ранните бракове;

- завишен е броят на децата, продължаващи образованието си в по-горна училищна степен чрез стипендиантска програма;

- участие на над 2 000 ученика в Десети детски ромски фестивал „Отворено сърце“ - Велико Търново 2013.

- отбелязване на празника Василица с участие на ученици от с. Леденик в официална програма и сурвакане на официални лица в Министерство на културата, УНИЦЕФ, Министерски съвет.

➤ Центъра за обществена подкрепа гр. Велико Търново, ул. „Димитър Найденов” № 4, управляван и финансиран от „SOS – Детски селища България” е предоставил следните услуги:

- Подкрепа с училищни принадлежности, осигурен транспорт до училище, заплатени такси за детска градина и училищен стол на деца от 44 семейства;

- Осигурени индивидуални педагогически консултации на 20 деца;

- Осигурена подкрепа - работа с логопед 105 часа логопедични сесии за 4 деца, а други две деца са били обследвани, като на родителите им е оказана еднократна консултация ;

- Осигурени извънкласни занимания или услуги като участие в групови тренинги и занятия на деца от 25 семейства.

Дейност 2. *Разширяване на възможностите за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности.*

Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – Велико Търново е образователна институция, подпомагаща успешната интеграция на децата и учениците със специални образователни потребности чрез качествени образователни услуги в общообразователната среда.

През учебната 2012-2013 година на територията на Община Велико Търново са обхванати 130 деца и ученици със специални образователни потребности (56 момичета; 74 момчета), разпределени в 11 групи за интегрирано обучение. С децата и учениците са работили 11 ресурсни учители. Допълнителна помощ някои от децата и учениците със специални образователни потребности са получили и от психолог, логопед, рехабилитатор на слуха и говора и педагог на зрително затруднени. Учебните заведения, в които е осъществено интегрирано обучение на територията на общината са 24, както следва: Обединени детски заведения – 3; Целодневни детски градини – 3; Основни училища – 11; Средни общообразователни училища – 5; Професионални гимназии – 2.

Интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности на територията на общината са разпределени **по класове** както следва: ОДЗ – 5; ЦДГ – 2; ПГ – 2; I клас – 7; II клас – 10; III клас – 11; IV клас – 10; V клас – 15; VI клас – 13; VII клас – 13; VIII клас – 16; IX клас – 11; X клас – 4; XI клас – 8; XII клас – 3.

Разпределение на децата според вида увреждане/нарушение:

- умствена изостаналост – 35;
- увреден слух – 5;
- нарушено зрение – 4;
- физически увреждания – 3;
- множество увреждания – 2;
- обучителни трудности – 72;
- аутизъм – 8;
- езиково-говорни нарушения -1.

В учебните заведения на територията на общината са осигурени кабинети за индивидуална и групово работа. Със средства от бюджета на РЦПНОВДУСОП –

Велико Търново, с нови мебели са обзаведени ресурсните кабинети в следните училища:

- СОУ „Вела Благоева”, гр. Велико Търново;
- СОУ „Владимир Комаров”, гр. Велико Търново;
- СОУ „Емилиян Станев”, гр. Велико Търново;
- СОУ „Г.С. Раковски”, гр. Велико Търново;
- ОУ „П.Р. Славейков”, гр. Велико Търново;
- ОУ „Неофит Рилски”, гр. Килифарево;
- ОУ „Св. Иван Рилски”, с. Балван.

Координацията в дейността на ресурсните учители, логопеди, рехабилитатор на слуха и говора, педагог на зрително затруднени и психолози с класните ръководители и учители допринася за установяване на единство, системност и последователност в корекционно-възпитателната работа с децата.

В Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – Велико Търново са проведени обучения на ресурсните учители и другите специалисти с педагогически функции, на родители, обменени са добри практики за работа с деца и ученици със специални образователни потребности.

Проведените обучения в рамките на учебна 2012/2013 година са следните :

- ”Арт техники за развитие на индивидуалността на деца и ученици със специални образователни потребности”
- ”Мониторинг при работа с алтернативни системи за комуникация. Надграждащи модули”;
- ”Технология на създаване на училищно и учителско портфолио”;
- ”Цикъл практики за деца от спектъра на аутизма”;
- ”Приложно-поведенчески анализ при аутизъм”;
- ”Обучение и възпитание на деца с умерена и тежка форма на умствена изостаналост”;
- ”Алтернативни системи за комуникация при работа с деца с разстройства от аутистичния спектър” ;
- ”Обучение на зрително затруднени ученици”. Семинарът е по проект „Подкрепа за равен старт чрез интегрирано обучение”;
- Шести национален семинар за ресурсни учители;
- Обучение на директори на училища и на детски градини на тема „Интегрирано обучение на деца със специални образователни потребности в детските градини”.

Проведените обучения осигуряват съответствие между социалната практика и равнището на професионалната компетентност на педагогическите кадри. Учителите и другите специалисти с педагогически функции се запознаха с различни технологични системи за алтернативна комуникация, подпомагайки децата при използването им.

Ръководството на ПУ „Св. Теодосий Търновски” - Велико Търново търси адекватни форми за поддържаща квалификация на кадрите с оглед на повишаване на компетентностите за работа с деца и ученици с различни дефицити и увреждания. Учители от образователната институция са взели участие в:

1. Национална конференция за обсъждане на опита и бъдещето на гражданското образование, която се организира в рамките на втората национална кампания „Участвам и променям” от Министерството на образованието, младежта и науката, Институцията на Омбудсмана на Република България и Регионалния инспекторат по образование в Силистра.

2.Международен семинар за професионално развитие по дейност е Twinning

За успешното реализиране и осъществяване на интегрираното обучение РИО – Велико Търново си сътрудничи с ръководствата на държавните и общинските училища, Дирекция „Образование, младежки дейности и спорт” в община Велико Търново, БАЛИЗ, чрез която се осъществяват проекти в училищата.

Екипът за комплексно педагогическо оценяване при Регионален инспекторат по образованието работи за:

- Пълноценната интеграция и включване на деца и ученици в общата образователна среда, създаване на условия за равни шансове за развитие, чрез активно участие, независимост и самоопределяне;
- Популяризирането на идеята за интегрираното обучение;
- Активно включване на родителите като партньор в процеса на интегрираното обучение;
- Продължаващото адаптиране на архитектурната среда в учебните заведения и извънучилищни звена за хора с увреждания;
- Преодоляване на дискриминационните нагласи по отношение толерантност и зачитане на различията, както сред обществото така и сред педагогическата общност /Училищата все още не са готови да отговорят на нуждите на всяко дете/.
- Осъществяване на квалификация на педагогическите кадри, работещи с деца и ученици със специални образователни потребности.

По Изпълнение на проект „Подпомагане на обучението на деца и ученици със специални образователни потребности”, финансиран от ЕСФ по ОП „Развитие на човешките ресурси” като партньори първоначално се включва Ресурсен център – Велико Търново и в хода на учебната 2012/2013 година в дейностите се включват СОУ „Емилиян Станев” – Велико Търново, СОУ „Вела Благоева” – Велико Търново.

Реализираните дейности са насочени към:

- повишаване на специализираната подготовка на учителите и специалистите с педагогически функции – проведени са обучения;
- осигуряване на материали за работа с децата със СОП в СОУ „Емилиян Станев” – Велико Търново и СОУ „Вела Благоева” – Велико Търново;
- осъществени са дейности към промяна на обществените нагласи - проведени са обучения с родители и дейности, в които са включени деца и ученици със СОП, родители и представители на граждански организации;
- организиран и проведен е лагер сред природата за децата със СОП от цитираните училища;
- в ОУ „П. Р. Славейков” са проведени 2 открити урока за добри практики с деца със СОП, целящи изграждане на положителни нагласи за провеждане на приобщаващо образование;
- участие на родителите в представителните изяви на клубовете за ИИД, работещи по проект BG051PO001-4.2.05-0001 „Училище за себеутвърждаване и подготовка към европейски хоризонти”;
- съдействие за организация и провеждане на обучителен семинар на тема „Работа и мотивация за работа с деца със СОП” на учители от ОУ „Димитър Благоев” – Велико Търново.

Специалисти от РЦПНОВДУСОП - Велико Търново, ученици със специални образователни потребности от общообразователните училища в областта, както и ученици - консултанти от съответните училища участват в Международен проект „Академия по многостранни интереси”, програма „Учене през целия живот”, секторна програма „Коменски”.

Проекта обхваща периода август 2012 г. – юли 2014 г. и партньори по него са учители и ученици от Португалия, Германия, Холандия, Румъния, Турция, Гърция и Естония.

Целта на проекта е да се създаде възможност за пълноценен контакт на учениците със специални образователни потребности със свои връстници от други европейски страни, да ги мобилизира да развият своите умения в компютърните технологии и чуждоезиковото обучение, да пътуват и разширят своя кръгзор, да научат и уважават другите европейски култури, традиции и наследство.

Екипът на социалната услуга «Център за социална рехабилитация и интеграция» за деца и младежи с увреждания и техните семейства е взел участие в работна среща между учители от детски градини и училища на територията на Община Велико Търново, където са обсъждани проблемите при обучението и интеграцията на деца със СОП в масовите детски градини и училища.

През 2013 година във връзка с продължаване политиката за включващо образование на децата със специални образователни потребности в Дневния център за деца с увреждания продължи услугата по предоставяне на транспорт за децата от и до учебните заведения. От 44 деца, ползвали социалната услуга 17 са посещавали масови учебни заведения. По желание на родителите за 7 от децата е предоставян транспорт от и до учебното заведение, съобразно срочните им разписания. През 2013 г. е продължила дейността на изнесената паралелка, в която са включени 8 деца с множество увреждания. На всички деца, посещаващи ДЦДУ, екипа на услугата е оказвал системна подкрепа при усвояването на учебния материал.

В работата си по един от случаите през 2013 г. специалистите на ЦОП са установили необходимостта от ресурсно обучение и родителите на детето са консултирани в тази насока. Осъществено е посредничество с училището и детето вече е на ресурсно обучение.

През 2013 година специалистите от ЦСРИ са работели с деца, които посещават масови училища и детски градини на територията на Община Велико Търново. 12 деца, посещаващи ПУ „Св. Теодосий Търновски” всяка седмица посещават организирани от ЦСРИ групи по арттерапия и рехабилитационна терапия на база сключено споразумение с ПУ „Св. Теодосий Търновски” – гр. Велико Търново.

С четири деца, посещаващи Център за обществена подкрепа на SOS – Детски селища са проведени 105 логопедични консултации . Други две деца са обследвани и родителите им са получили еднократни консултации относно техните потребности.

С деца и младежи със специални образователни потребности, настанени в ЦНСТ – та на територията на Община Велико Търново е работено в следните направления:

Децата от ЦНСТ за деца в риск посещаващи ПУ „Св. Теодосий Търновски” и СОУ ”Вела Благоева” са включени в проект „УСПЕХ” .

Две от децата, настанени в ЦНСТ- МСД „Надежда”, гр. Велико Търново се подпомагат от ресурсен учител, като с едното от тях работи допълнително и логопед.

След напускане ЦНСТ I – ул. „Цветарска” № 14 гр. В. Търново двама младежи са насочени към СУПЦ за усвояване на професия.

Двама потребители на социалната услуга ЦНСТ, управлявана от SOS – Детски селища са обучавани по индивидуални планове.

Дейност 3. Подпомагане на деца и техните родители, с цел редовно посещаване на училище.

С цел привличане и задържане на децата в училище и подкрепа на родителите им, Община Велико Търново чрез Дирекция «Образование, младежки дейности и спорт» е предприела следните мерки:

- Предоставяне на целодневно обучение и храна на всички деца от 1 до 4 клас;
- Осигуряване на безплатни учебници за всички деца до 7 клас;
- Предоставяне на транспорт за деца в задължителна училищна възраст до средищни и приемащи училища;
- Осигуряване на безплатни учебници и закуски за 5 и 6 годишни деца в детски градини;
- Създаване на стимулираща учебна среда за привличане на децата в училище чрез сформирани 270 клуба по програма «Успех» /в 17 училища/, за учебната 2013/2014 г.

- Създаване на стимулираща учебна среда за привличане на децата в училище чрез организирани спортни състезание по програма за Ученически игри общински етап-в учебната 2012/2013 година участие са взели 914 деца от V-ти до XII-ти клас.

През 2013 година са създадени допълнителни условия за създаване на стимулираща за децата среда в детските и учебни заведения чрез реализиране на Национална програма „С грижа за всеки ученик” и кандидатстване по съответните модули:

МОДУЛ 2 „Осигуряване на допълнително обучение за деца от подготовителните групи” са включени :

- 3 групи от ОДЗ „Ален мак”, гр. Велико Търново;

МОДУЛ 3 „Осигуряване на допълнително обучение от началния образователен етап за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка в основен етап” са включени:

- 3 групи от СОУ „Вела Благодеева” ;
- 4 групи от СОУ „Г.С. Раковски” .

МОДУЛ 4 „Осигуряване на допълнително обучение на учениците от прогимназиалния етап за повишаване на нивото на постиженията им по общообразователна подготовка” са включени:

- 2 групи от ОУ „П. Р. Славейков”;
- 2 групи от ОУ „Ив. Рилски” – с. Балван;
- 3 групи от СОУ „Вела Благодеева”;
- 3 групи от СОУ „Г.С. Раковски”.

По информация на Дирекция «Социално подпомагане» през 2013 год. целева помощ за първокласници в размер на 150 лв. е отпусната на 461 деца. За отчетния период по реда на чл. 7 от ЗСПД са санкционирани 264 деца, поради допуснати 5 и повече неизвинени отсъствия

Специалистите от социалната услуга „Център за обществена подкрепа” гр. Велико Търново са работили по пет направления „Превенция на отпадане от училище. Педагогическа подкрепа”, издадени от Дирекция „Социално подпомагане”, а така също и по 18 случая, в които педагогът е включен като екип в работа по други направления.

Дейностите, които са предоставяни включват:

- дефиниране на причините за отпадане от училище;
- диагностика на личностна конституция;
- изследване на семейните взаимоотношения;
- консултиране на родителите по отношение подкрепа и мотивация на децата за учене;
- срещи, разговори и медиация с училищните ръководства;
- предоставяне на учебни пособия и помагала;
- повишаване на мотивацията за учене посредством разясняване на необходимостта от завършване на образование и др.

Провеждани са обучителни сесии по гражданско образование по проект „Повишаване перспективите за образование и професионална реализация на децата и младежите от ДДЛРГ „Пеню и Мария Велкови”, ЦНСТ-1 и ЦНСТ-2. Проектта се реализира от Сдружение ЗОВ за трета поредна година. В рамките на проекта са организирани образователни клубове с оглед повишаване на мотивацията на децата за участие в образователния процес и борба с неграмотността. Провеждани са обучителни модули за младежи, съвместно с ЦОП.

Специалистите от ЦОП, управляван от SOS – Детски селища са провели консултации на родителите от 44 семейства и са осигурили участието им в групови тренинги за отговорността на родителя да осигури задължителното образование.

Център за развитие на общността (ЦРО) – Велико Търново е провел редица срещи между институции и родители, с цел запознаване на родителите с правата и задълженията им, свързани с образованието, както и евентуалните наказателни мерки. В резултат на проведените срещи се отчита намаление на безпричинните отсъствия на децата. Местните модератори са провели допълнителни срещи с родители и деца за повишаване на мотивацията за образование.

Специалистите от Центъра са изработили и раздали в училищата - помагала и учебни тетрадки/2-4,5-7 клас/, интерактивни дискове, книга за учителя, наръчници.

Оперативна цел 2: Създаване на условия за социално включване на децата в риск.

Дейност 1. Предоставяне на услуги по изпълнение на Проекта за социално включване.

Във връзка с реализацията на проект „Инвестиция в ранното детство – гаранция за благосъстоянието на децата и семействата в Община Велико Търново” по Проект на МТСП, финансиран със средства на Световната банка за възстановяване и развитие, през 2013 година се извършиха дейности по подготовка на тръжни процедури за обзавеждане и оборудване на ремонтираните помещения на Общностен център за деца и семейства. Помещенията, в които ще се осъществяват дейностите по проекта са изцяло адаптирани към нуждите на лица с увреждания. В края на отчетния период се сключиха договори за доставка, обзавеждане и оборудване на помещенията, в които ще се реализират проектните дейности.

Дейност 2. Насърчаване на хуманността, толерантността и изграждане на култура на социално включване сред децата и младите хора от различни етноси.

През 2013 година от Великотърновски Общински съвет е приет План за действие на Община Велико Търново за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация за периода 2013 – 2014 година.

Целта на Плана е да подкрепи усилията на институции и структури насочени към осигуряване на пълно и равноправно участие на уязвимите групи в обществения живот, както и изключване на дискриминация спрямо тях.

Регионален Инспекторат по образование – Велико Търново работи по два проекта за обучение на учители за работа в мултикултурна среда – „Да докоснем недосегаемите – борейки се с традиционните и нови анти-ромски стереотипи” и „Намаляване отпадането на ромските ученици”, като по първият проект са обучени 22 учители, а по втория - 63. Обхванатите училища от Община Велико Търново са: ОУ „В. Левски” – с. Леденик, ОУ „Хр. Смирненски” – с. Водолей, СОУ „Г.С.Раковски”, СОУ „Вл. Комаров”.

Нова форма за работа с родителите са родителските екипи по проект „Намаляване отпадането на ромските ученици”, както и участието им в

представителните мероприятия на проект „Успех“. Със съвместните усилия на РИО и на модераторите към ЦМЕДТ „Амалипе“ са изградени 5 училищни родителски клубове.

Сформирани са групи „Фолклор на етносите – ромски фолклор“. Тенденцията е да се увеличи броя на групите и да се присъединяват нови училища към проекта „Намаляване отпадането на ромските ученици“. В 12 училища се учат 159 ученици от ромски етнос, т.е. 49% от общо всички ученици.

Център за развитие на общността - В.Търново съвместно с местните клубове работи по превенция на ранните бракове в ромска общност, като организира информационни беседи, срещи и дискусии, както с родители, така и с децата, организира и провежда кампании за промяна на нагласите: Международния ден на толерантността, Ден на европейските езици, Ден на майчиния език, Ден на семейството и много други. В отбелязването са участвали хора от всички етноси.

Проектът “Младежта е толерантност”, който стартира на 1-ви февруари 2013 година и е с продължителност 24 месеца се прилага чрез консорциум от организации, формиран от Център Амалипе (България), Romani Criss (Румъния), DARTKE (Унгария) and Antigone (Гърция). С реализирането му се цели да се създаде цялостен модел за борба с расизма, ксенофобията и анти-ромските стереотипи, насърчаване на взаимното разбиране и толерантност.

Основните дейности на проекта включват създаване по една доброволческа група в Румъния, Гърция и Унгария и шест в България – Велико Търново, Благоевград, Враца, Бургас, Шумен и Пловдив.

На територията на Велико Търново успешно работи такава доброволческа група, от младежи от ромски и неромски етнос на възраст от 14 до 25 години.

Експертите от ЦМЕДТ „Амалипе“ през отчетния период са реализирали следните кампании и мероприятия с цел изграждане на култура на социално включване сред децата и младите хора от различни етноси:

- отбелязване на Международния ден на детето – 1 юни под мотото “Да бъдем отговорни към себе си и към нашите деца!” и «Да защитим правото на децата да дишат свободно!» Кампанията е проведена в партньорство с представители на Регионална здравна инспекция, Отдел «Закрила на детето» и МКБППНМ. Беседите са проведени с участие на младежи и техните родители от местната общност, с акцент правото на децата да живеят в чиста среда без тютюнев дим. В с. Водолей и с. Леденик празника е бил съпроводен със спортни прояви, рисунки на асфалт, надпревара с велосипеди.

- по повод 8 април – Международен ден на ромите специалисти от Център “Амалипе”, съвместно с представители на РИО, РДСП град В.Търново са организирали дискусия на тема „Младежта е толерантна“, с участие на ученици от СОУ “Т.С.Раковски”. Изнесена е беседа на тема „Слънцето свети еднакво за всички” от представителите на Център «Амалипе». На тази дата се почита паметта на около половин милион роми, загинали в лагерите на смъртта.

- по повод Деня на ромската гордост – Roma pride за трета поредна година Център за междуетнически диалог и толерантност организира кампания, която е международна инициатива на EGAM (Европейско Гражданско Антирасистко Движение).

Денят е отбелязан със събитието “ХОЛОКОСТ”. Присъстващите са имали възможност да погледнат събитията през очите на ромски автори, както и на хора, оцелели след „Холокоста“.

ЦРО гр. В.Търново, съвместно с местните клубове в с. Водолей, с. Леденик са отбелязали Деня на ромската гордост в три поредни дни с организиране на изложба за ромския бит и култура.

- Международен ден на толерантността – 16 ноември е отбелязан под мотото „Младежта е толерантност“. Кампанията е проведена с участие на доброволческите центрове по проекта „Младежта е толерантност“, Центровете за развитие на общността, училища, участващи в образователната програма на Център „Амалипе“ за превенция на отпадането от училище, както и преподаватели, студенти, представители на институции, граждани, активисти и приятели. Към участниците е отправено посланието: „Толерантност означава търпимост към друг начин на живот, поведение, обичаи, чувства, култура, вероизповедание! Тя е качество, което ни прави повече хора!

Местната комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни, съвместно с ЦМЕДТ „Амалипе“ е организираща информационни беседи за разясняване на Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните сред ромската общност в селата Водолей и Леденик. Обхванати са общо 53 души. Акцентирано е върху необходимостта от спазване на обществения ред, ограничаване на кражбите, опазване на общественото имущество.

Дейност 3. Повишаване на социалната интеграция на децата и млади хора в риск чрез разширяване и разнообразяване на дейностите на БМЧК В.Търново и увеличаване на капацитета на доброволците за работа с деца и млади хора в риск.

През отчетния период Българският младежки Червен кръст В.Търново се утвърди като най-голямата младежка организация на територията на област В.Търново, грижеща се за намаляване на социалната и здравна уязвимост на децата и младите хора, и за опазване на тяхното достойнство. В края на 2013 година БМЧК – В.Търново разполага с 8 клуба, в които членуват 140 младежи и работят 82 доброволци, като се наблюдава тенденция за увеличение на доброволческия състав на БМЧК В.Търново в сравнение с предходните години.

БМЧК - В.Търново целенасочено работи за повишаване на капацитета на Младежкия аварийен екип от 11 доброволци. Проведени са 12 обучения по първа помощ, обучени са повече от 22 нови доброволци.

В областта на здравната просвета младежката организация е реализирала следните дейности:

- проведена информационна викторина свързана с полово-преносимите заболявания за децата от Дома за деца”Христо Смирнински”, с.Балван,

- участие в Национална кръводарителска кампания “Капка по капка живот”, с цел привличането на ученици и студенти и изграждането у тях на трайна мотивация за доброволно безвъзмездно кръводаряване;

- благотворителни инициативи за събиране на средства за лечението на 9-годишния Ради, който страда от мускулна дистрофия и се нуждае от лечение в чужбина.

През 2013 г. младежите са организирали дарителски кампании по повод на традиционните български празници.

- доброволците на БМЧК са изработили мартеници и с тях са организирани благотворителни базари на възлови места в града. Със събраните средства закупили лакомства и посетили Дома за деца в с.Балван.

- по повод Европейският ден за солидарност и сътрудничество между поколенията на 8-ми март доброволците от БМЧК организират посещение на дома за стари хора.

- великденски празник в парк Марно поле, организиран от доброволците на Български Младежки Червен кръст за деца от социалните институции.

До края на месец ноември 2013 г., двадесет доброволци са реализирали над 21 посещения в Домове за деца.

Доброволци на БМЧК В.Търново са раздали хранителни пакети на:

- 200 деца от социално-слаби семейства, деца в риск и деца със специфични нужди, сираци и полусираци;
- в ПУ „Иван Вазов“ в с. Ново село ;
- в ПУ“Т.Търновски“ във В.Търново.

Дейност 4. *Приоритетно настаняване на деца в семейна среда пред настаняване в институции и развитие на мрежа от услуги в подкрепа на осиновяване и приемна грижа.*

През отчетния период Отдел “Закрила на детето” към Дирекция “Социално подпомагане” – Велико Търново е провел социална работа по превенция на изоставянето с общо 12 деца, като с всички семейства продължава социалната работа. Успешно са реинтегрирани общо 54 деца, като 27 от тях са осиновени, 17 са реинтегрирани в биологичното семейство и 10 са настанени в приемни семейства на територията на Община Велико Търново. За отчетния период в семейства на роднини и близки са настанени 9 деца.

С оглед подпомагане на семействата за отглеждането на децата са отпуснати месечни помощи за подпомагане на стойност 168 112 лева; месечни средства за деца настанени в приемни семейства на стойност 29 304 лева; еднократни помощи на стойност 7162 лева; настанени при близки и роднини на стойност 130 580 лева. Издадени са 143 направления и 22 Заповеди за ползване на социални услуги, предоставяни в общността.

Специалисти от Дирекция „Социално подпомагане” – Велико Търново са извършили социално проучване на 8 кандидат осиновители.

През 2013 г. екипът на Център за обществена подкрепа е подкрепял 13 професионални приемни семейства, в които са били настанени общо 16 деца, като 4 от децата са осиновени, две от които – от самите приемни семейства. Специалистите са осъществили индивидуална работа със 7 деца, настанени в приемни семейства.

През годината са организирани 4 срещи на групата за взаимопомощ, на които са дискутирани следните теми: процедурата за избора и настаняването на дете в приемно семейство; процедурата по осиновяване на дете, настанено в приемно семейство; преживяванията на приемните семейства по повод раздялата с отглежданите от тях деца и осъществяването на контакт с децата след осиновяването.

На 20 ноември 2013 г. в „Интер-хотел” , гр. Велико Търново е проведена среща на приемните семейства, подкрепяни от ЦОП – Велико Търново с три основни цели: отчет на дейностите по подкрепа на приемните семейства от ЦОП, идентифициране на потребностите от обучения през следващата 2014 г., провеждане на обучение на тема: „Роля на приемния родител при реинтеграцията на дете, настанено в приемно семейство”. За децата са организирани занимания: прожектиране на филм за най-малките и ателие по керамика за по-големите деца.

През 2013 г. екипът на Център за обществена е подкрепял 12 осиновителски семейства за справяне с трудностите на следосиновителния период.

Община Велико Търново в качеството си на партньор на Агенция за социално подпомагане, реализира Проект „И аз имам семейство” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”. Основната цел на проекта е да подкрепи процеса на деинституционализация, чрез създаване на устойчива семейна грижа за деца от специализирани институции и за деца в риск от изоставяне.

Постъпилите заявления по проекта за предоставяне на професионална приемна грижа през отчетния период са 15. Обучените лица по проекта са 17, от които 15 за предоставяне на професионална и 2 за доброволна приемна грижа.

Сформираната към Регионална дирекция за социално подпомагане – гр. Велико Търново, Комисия по приемна грижа през отчетният период е разгледала 9 Социални доклада на кандидати за приемни родители, от които 7 семейства са утвърдени и вписани в регистъра на приемните семейства и 2 кандидат приемни семейства са отхвърлени като такива.

Настанените деца в приемни семейства през 2013 г. по проекта са 7 на възраст от 0 до 3 години, от които през отчетния период едно е реинтегрирано.

През 2013 г. Български младежки Червен кръст – В.Търново се включи в Националната доброволческа информационна кампания за насърчаване на приемната грижа. Кампанията под надслов "Всички имаме грижата" обхваща три общини в областта – В.Търново, Г.Оряховица и Елена. Кампанията стартира на 13 септември в гр.Велико Търново, където младежите пуснаха тридесет фенера, като преди това раздаваха брошури и материали свързани с приемната грижа. За да бъде реализирана успешно кампанията, 15 доброволци на БМЧК – В.Търново преминаха обучения по приемна грижа, в които с готовност се включиха консултанти и щатни специалисти на БЧК и професионалисти по въпросите на приемната грижа от партньорски организации. Организиран бяха акции за повишаване чувствителността и информираността на обществото относно приемната грижа като вид социална услуга.

Проведено е обучение по първа долекарска помощ на приемни родители от лектор педиатър в гр. В.Търново.

През 2013 година по програма ПРАЙД в Център за обществена подкрепа, управляван от SOS – Детски селища са обучени 9 приемни семейства - с направления от ДСП Стражица, Трявна и три семейства, които все още не са подали заявление за оценяване и настаняване на деца.

Дейност 5. *Развитие на наличните и разкриване на нови алтернативни услуги за предоставяне на резидентна грижа в среда близка до семейната за децата, които не могат да бъдат изведени в семейна среда.*

В изпълнение на Заповед № РД 22-1660/15.10.2013 г. на Кмета на Община Велико Търново са сформирани междуведомствени комисии за извършване на социални оценки на всички деца настанени в специализираните институции на територията на Община Велико Търново. Съгласно изготвените Протоколи за работата на междуведомствените комисии са определени като подходящи за настаняване в Наблюдавано жилище общо 4 деца, както следва:

- ДДЛРГ “Пеню и Мария Велкови “ в град Велико Търново - 2 деца;
- ДДЛРГ “Христо Смирненски” село Балван - 2 деца.

След извършена социална оценка са определени общо 9 деца за реинтеграция, както следва:

- ДДЛРГ “Пеню и Мария Велкови “ в град Велико Търново - 1 дете;
- ДДЛРГ “Христо Смирненски” село Балван – 8 деца.

В Дом за медико - социални грижи, гр. Дебелец в началото на 2013 година 103 деца са продължили да ползват услуги от предходни години. Алтернативни услуги в Дневен център към ДМСГД - Дебелец са ползвали 33 деца без да се откъсват от семействата си.

Към 31.12.2013 година от преминалите 120 деца на резидентна грижа в ДМСГД, гр. Дебелец остават 61 деца.

През периода са приети 50 деца за резидентна грижа от които:

- за отглеждане -5 деца;
- спешно настанени от ОЗД -41 деца;
- под полицейска закрила -7 деца.

Резидентната грижа са напуснали 58 деца по следните причини:

- взети от родителите са 12 деца;
- настанени при близки и роднини - няма;
- настанени в приемно семейство са 18 деца;
- преведени в друг дом – ЦНСТ - 1 дете;
- осиновени 27 деца, от които 24 деца от български граждани (20 здрави и 4 с хронично заболяване), 3 деца от чуждестранни граждани /с увреждания и хронични заболявания/.

Осем деца от ДМСГД, гр.Дебелец през годината са посещавали масови детски заведения, като едно от децата е със специални образователни потребности и е посещавало предучилищна група към ОУ-Дебелец.

През 2013 година 15 деца на резидентна грижа са ползвали почасови услуги в Дневния център, съобразно потребностите им.

В изпълнение на Плановете за обучение родителите, близки, роднини, осиновители, приемните родители, специалистите от ДМСГД, гр. Дебелец са провели 135 индивидуални обучения, на:

- родители –17;
- родители на деца с увреждания – 58;
- кандидат-осиновители – 42;
- приемни родители- 18.

През 2013 година 12 деца по различни причини са напуснали ДД "Христо Смирненски", с. Балван : 5 деца са настанени в ЦНСТ, 1 дете е преместено в СПВУИ, с. Подем, 1 девойка преместена в ДВХУИ, с. Церова кория, при 1 дете е прекратено ползването на услугата "Дневно пребиваване" и 4 младежи са напуснали поради навършено пълнолетие.

За изминалата година 10 деца са напуснали ДДЛРГ „Пеню и Мария Велкови”, по следните причини: реинтегрирани са 4 деца, 2 са настанени в приемни семейства, 1 дете е преместено в друга институция и 1 е навършило пълнолетие.

През отчетния период специалистите от ЦСРИ са оказвали специализирана помощ на 14 деца от специализирани институции и услуги от резидентен тип, както следва:

- 7 деца, настанени в ЦНСТ – Никола Габровски са ползвали услугите: логопедична терапия, психологическо консултиране, двигателна рехабилитация, педагогическа подкрепа и арт терапия;
- 5 деца от ДДЛРГ „Пеню и Мария Велкови” са ползвали двигателна рехабилитация и логопедична терапия;
- 2 деца от ДД „Хр. Смирненски” са получи логопедична терапия и педагогическа подкрепа.

С цел подобряване качеството на живот на деца с увреждания на възраст от 3 до 18 години, изведени от Домове за деца и младежи с увреждания в страната, през отчетния период се реализираха дейности за избор на фирма изпълнител на строителни дейности по изграждане на 3 /три/ Центъра за настаняване от семеен тип по проект от Община Велико Търново по Оперативна програма „Регионално развитие”, схема за предоставяне на БФП BG 161PO001/1.1-12/2011, „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”, Приоритетна ос 1 „Устойчиво интегрирано градско развитие”, Операция 1.1. „Социална инфраструктура”.

През м. октомври 2013 г. се сключи договор с изпълнител за изпълнение на СМР, като се предвижда до края на м. август 2014 год. обектите да бъдат изградени.

През 2013 г. Община Велико Търново кандидатства по проект „Изграждане на Център за настаняване от семеен тип за лица с умствена изостаналост в град Велико

Търново” по мярка 02-01 „Социални услуги от резидентен тип” по Проект „Красива България”. Мярката е насочена към подобряване на условията на живот на групи в неравностойно положение чрез обновяване или създаване/изграждане на подходяща и ефективна социална инфраструктура, допринасяща за предоставяне на социални услуги от резидентен тип в общността, които да заменят институционалната грижа. Потребители на социалната услуга „Център за настаняване от семеен тип” ще бъдат лица с умствена изостаналост от 18 до 35 години. През отчетния период проектното предложение не получи финансиране.

Дейност 6. Осигуряване на достъпа до дневна грижа за деца с увреждания.

Отдел ”Закрила на детето” през 2013 година е насочил 21 деца с увреждания за ползване на социални услуги в общността, от тях 8 броя към ЦСРИ, 13 към ДЦДУ. Издадени са 9 броя заповеди.

През 2013 година услугите на Дневния център към ДМСГД, гр.Дебелец са ползвали общо 73 деца, 58 деца от общността, 5 деца от ДМСГД, които са били със заповед на директора на ДСП – дългосрочна услуга, дневно пребиваване и 10 деца са ползвали почасови услуги от ДМСГД.

Към 31.12.2013 година 28 деца от общността и 7 деца от ДМСГД продължават да ползват социални услуги предоставяни от Дневния център.

Отчита се трайна тенденция към увеличаване броя на преминалите деца, ползващи социалните услуги. Дневния център разполага с 20 легла, разпределени в следните 3 групи: 10 легла за деца дневно пребиваване, 4 легла за деца почасово пребиваване, 6 легла за деца от аутистичен спектър.

През 2013 година физикалотерапевтични мероприятия са провеждани при 43 деца. Постигнати са следните резултати:

- 8 деца от ДМСГД са с подобрение, 7 деца са оздравели;
- 7 деца са достигнали нормата за възрастта след провеждане на мероприятията и не подлежат на активна рехабилитация;
- 18 деца са с подобрение на двигателните възможности са.

На родителите на децата посещаващи Дневния център и обгрижващият персонал на децата от ДМСГД са дадени препоръки и съвети за правилно отглеждане и обгрижване на децата в домашна обстановка и групата, за да се избегне задълбочаване на двигателните проблеми и да се продължи положителният ефект от проведените процедури.

За отчетния период са проведени 1577 логопедични занимания и 8294 логопедични процедури с 33 деца посещавали Дневен център, като 5 от децата са от ДМСГД и 28 деца от общността.

Психологът е осъществил индивидуална психологическа работа с 14 деца – 11 посещаващи ДЦ и 3 деца от ДМСГД. Проведени са 1352 психо-терапевтични сесии. При повечето от децата се наблюдава подобрение в развитието им като цяло или в конкретна област на развитие. Подобреното общо психомоторно развитие на шест от децата, посещаващи ДЦ е позволило да посещават масови детски градини.

Музикалният педагог е провел 1227 музикални занимания с 24 деца, от които 5 от ДМСГД, а останалите от общността - дневно пребиваващи, или ползващи почасова услуга. Постигнатите резултати показват, че с подобрение са 21, а 3 от децата са със значително подобрение.

В Дневен център за деца с увреждания от 7 – 18 години през 2013 година съобразно потребностите на децата и семействата е предоставяна целодневна грижа, полудневна грижа и почасови консултации със специалисти. За потребителите на социалната услуга е осигурен транспорт до учебните заведения и дома им.

Към 31.12.2013 година децата ползващи услугите на центъра са 35, а преминалите през годината са 44. За отчетната година в центъра новопостъпилите деца са 11, а децата чиято услуга е прекратена 10. При съпоставка с потребителите от предходната година отново е налице увеличение на ползвалите услугата деца. В услугата продължават да бъдат потребители деца, които я посещават от самото и разкриване, което е доказателство за устойчивост и качество на предоставяните грижи за деца с увреждания.

Основните направления на работа с децата са:

- педагогическа помощ и подкрепа, оказана на 36 деца от възпитателите в Центъра. Специалният педагог е оказал подкрепа на 35 деца, от които 8 новопостъпили. В рамките на ДЦДУ функционира изнесена паралелка към ПУ „Св. Теодосий Търновски” за деца с множество увреждания, като форма на интегрирана услуга за деца с увреждания. За учебната 2012-2013 г. интегрирани услуги в изнесената паралелка са ползвали 6 деца, а за учебната 2013-2014 г. - 7 деца;

- психологическо консултиране и подкрепа е предоставена на 34 деца от които 9 новопостъпили.

- езиково - говорна терапия. Проведена е с 34 деца. Проведени са консултации на родителите, с цел обучение за правилно поставяне на цели, изисквания и очаквания при говорно развитие на децата, както и за затвърждаване на дейностите извън рамките на услугата.

- лечебна рехабилитация - проведена е на 22 деца, от които пет са новопостъпили. От началото на 2013 г. за нуждите на децата е закупен уред за електростимулация;

- социална работа и консултиране е оказано на 45 деца и техните семейства. Дейността е насочена към подпомагане социалната интеграция на деца, посредством изграждане на мрежа за подкрепа.

През 2013 година е продължила работата на децата в ателиетата „Аз готвя” и „Полезни умения” с цел придобиване на практически умения и опит за независим живот, а в ателието по арт - терапия са изработени сувенири и украси, представени на базари.

През отчетния период специалисти от Център за социална рехабилитация и интеграция са предоставяли услуги по 69 случая, от които 28 са нови и 41 от предходни години. Предоставените услуги са разпределени както следва:

- психологическо консултиране и подкрепа е предоставена на 29 деца и младежи с ментални и физически увреждания и техните родители;

- социална работа и консултиране на 14 деца и техните родители;

- логопедично консултиране и терапия на 39 деца;

- рехабилитация – за целта са проведени 21 индивидуални и 12 групови кинезотерапевтични занятия;

- арттерапевтични занятия – индивидуални занимания с 13 деца и групови с 21 деца;

- социално- педагогическо консултиране са ползвали 14 деца;

- проведени са домашни посещения на две деца с прогресираща мускулна дистрофия – тип Дюшен, и Детска церебрална парализа – Спастично атактична форма тежка степен. Децата са ползвали комплекс от социални услуги – двигателна рехабилитация, психологическо и социално консултиране. Специалистите консултират и родителите по въпроси, свързани с отглеждането на децата им, със затруднения във възпитанието и родителстването; проблеми, свързани със спецификата на наличното заболяване на децата им; настъпващите промени в общото състояние на децата.

На 01.02.2013 г. стартира изпълнението на Проект “За по – добър живот” на Община Велико Търново по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, Схема за БФП BG051PO001-5.1.04 „Помощ в дома”. Проекта има за цел да разшири дейността на Домашен социален патронаж – Велико Търново като се създаде Звено за услуги в домашна среда към него, чрез което да се предоставят почасови социални услуги в домашна среда на лица, в т. ч. и деца с трайни увреждания и възрастни хора с ограничения или невъзможност за самообслужване.

Персонала на Звено за услуги в домашна среда по проекта предоставя по график почасови социални услуги в семейна среда на над 100 лица, в т. ч. на 5 деца с увреждания възрастни самотни хора на територията на гр. Велико Търново, гр. Килифарево, гр. Дебелец, с. Ресен, с. Ново село и с. Пчелище.

През 2013 г. продължи предоставянето на социалната услуга „Личен асистент” по Проект „Подкрепа за достоен живот”, изпълняван от Община Велико Търново, в качеството ѝ на партньор на Агенция за социално подпомагане. Проекта се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз и има за цел подобряване качеството на живот на лица, в т.ч. деца с трайни увреждания на територията на общината, чрез назначаване на безработни лица в трудоспособна възраст като лични асистенти, които да подпомагат лицата в неравностойно положение при осъществяване на ежедневните дейности и полагат грижи за тях в семейната им среда. Социалната услуга по проекта се предоставя от 10.01.2011 г. и е с продължителност 39 месеца, с планиран край 15.03.2014 г. В края на отчетния период е осигурена грижа в семейна среда на 73 лица, в т.ч. 13 деца с трайни увреждания от територията на общината.

По програма „Личен асистент” към Дирекция”Социално подпомагане” са били ангажирани общо 38 лица, като 14 от тях да полагали грижи за деца (4 деца с физически увреждания, 8 с умствени увреждания и 2 със сензорни).

По Проект „Подкрепа за достоен живот” социалните работници от Дирекция „Социално подпомагане” са извършили социална оценка на 19 деца, а по проект „Помощ в дома” на 5 деца.

Дейност 7. Насърчаване участието на всички деца в извънкласни дейности в училища и обслужващи звена.

По програма „Училище за себеутвърждаване и подготовка за европейски хоризонти” /УСПЕХ/ в 20 учебни заведения на територията на община Велико Търново са създадени 270 разнообразни клубове и кръжоци по интереси за осмисляне на свободното време на децата /Приложение 1 – Таблица за сформирани извънкласни дейности/.

По Проект “Подобряване качеството на образование в средишните училища” за средишните училища чрез въвеждане на целодневна организация на учебния процес са обхванати общо 355 ученика, разпределени в следните училища, както следва:

- ОУ „В. Левски” – с. Леденик - 48;
- ОУ „Д-р П. Берон” – Дебелец - 98;
- ОУ „Св. Ив. Рилски” – Балван - 51;
- ОУ „Хр. Ботев” – с. Ресен - 50;
- ОУ „П.Р. Славейков” – с. Церова кория - 62;
- СОУ „Г.С.Раковски” – Велико Търново – 46.

Дейността на Младежки дом, гр. Велико Търново е насочена към насърчаване участието на всички деца в занимания в областта на изкуствата. Създадени са условия за включване в занимания по интереси, участие в публични изяви.

Общински Детски Комплекс и Младежки дом са институции, които провеждат държавната и общинска образователна политика за организиране на свободното време на децата и учениците.

В Младежкия дом – гр. Велико Търново се работи с над 400 деца и младежи, които в свободното си време са участвали в следните групи и състави:

- Детска музикална школа със 153 деца и младежи. Млад изпълнител е получил П-ра награда в *Международния фестивал на изкуствата „Трикси” в Албена*. Децата и младежите са взели участие в над 30 концерта по повод празници;

- Три театрални формации: 2 във В. Търново – Театрално студио „Усмивка” с 22 участника и Театрално студио „Шанс” със 17 участника; 1 в гр. Килифарево – Младежка театрална група с 16 участника;

- Детска вокална група „Пеещи камбанки” от 30 участника и подготвителната група от 15 участника. През 2013 г., децата са станали първият лауреат на *радиоконкурса за деца–изпълнители „Щуротека” на Българското национално радио*, а в местни и регионални програми са взели участие в 5 изяви. Изключително успешно е участието им в постановката на ДМТ „К. Кисимов” - „Графиня Марица” .

- Ателие по керамика и изобразително изкуство с 55 участника в две групи, като в едната работят деца и младежи от специализирани институции и услуги от резидентен тип. Участниците в ателието са подготвили предмети за юбилейната изложба – Пластики „Еволюция” в Изложбени зали „Рафаел Михайлов”, по повод 10-та година от създаването на Ателието. С проект „Съкровища” участниците са взели участие във Фестивала на уличните изкуства Тетрис с пърформанс за деца „Силуети”.

- 5 балетни формации с над 100 участника в Младежкия дом работят в областта на класическия балет, модерния балет, уличните и латино танците.

- „Виргиния балет” – над 15 концертни участия в региона;

- „Maria crew” – новосформиран състав от 20 момичета и момчета за улични танци, които имаха изяви в парк „Дружба”, парк „Марно поле”, ДКС „В. Левски” и др.;

- Балет „Ритъм” – участия в национални и международни изяви;

- „Полиденс” работи в областта на уличните танци и по-специално хип-хоп.

- „Роксен балет” с участия на Латино феста в града, в сборни концерти на балетните формации на Младежкия дом.

➤ В помощ на децата и техните родители Общински детски комплекс е разкрил 51 постоянни групи, с участие на 692 деца и ученици, от които 32 с изявени дарби. Дейностите, реализирани през 2013 година са били в следните направления:

- „Научно-познавателно и приложно-техническо” - сформирани са групи по гражданско образование, клуб за ООН, екскурзоводство, история на родния край, компютърна грамотност, програмиране, интернет – комуникации и др.

- „Художествено творчество” - сформирани са групи по живопис, керамика, графика, дизайн, компютърна графика.

Общински детски комплекс реализира редица проекти, като:

Тема на проекта	Организация партньор
„Европейското гражданство и правата на човека”	Дружество за ООН в България, Европейски информационен център
„Не изхвърляйте старите играчки”	ЦДГ „Соня”, В. Търново
„Върни моя приятел в училище”	Дружество за ООН в България

„Бъди промяната, която искаш да видиш”	Министерство на околната среда и водите
„Направи крачка към зелено бъдеще”	Дружество за ООН в България, Министерство на околната среда и водите
Национална симулативна игра „Пътищата на бежанците”	Дружество за ООН в България, Върховен комисариат за бежанците към ООН и Държавна агенция за бежанците
Електронна картичка „Велико Търново – европейска столица на културата”	Областен информационен център
Велико Търново – Европейска столица на културата 2019 – „Мартеницата – българският символ в Европа”	Дирекция „Култура” при Община Велико Търново

Участници от Клуба за ООН, школа за изобразително изкуство, народен оркестър и народен хор класирали се от I-во до III-то място са получили отличия и награди от национални конкурси и събори.

Член от Клуба за ООН е включен в националния отбор, взел участие в международния форум „Модел обединени нации” в град Вимси, Република Естония.

➤ Организиран са съвместни спортни състезания за деца и младежи в неравностойно социално положение като:

- Зонален спортен турнир в гр. Габрово, организиран от Сдружение „Българска спортна федерация за деца лишени от родителски грижи” съвместно с Държавната агенция за закрила на детето и община Габрово - младежи и девойки от двата SOS Младежки домове В. Търново, ДДЛРГ”П.и М. Велкови” са взели участие и са спечелили отличия от състезанията по тенис на маса и в дисциплината ”Бягане 800 метра”;

- Турнир по футбол за деца, лишени от родителски грижи – организиран за четвърти пореден път от фенклубовете на "Манчестър Юнайтед", Община Велико Търново и Зоналният съвет на БФС. В турнира са взели участие деца и младежи от ДДЛРГ във Велико Търново, гр. Габрово, гр. Стара Загора, гр. Стражица, с. Балван, с. Овча могила и SOS Младежки домове В. Търново;

- Двайсети Коледен турнир за деца, лишени от родителска грижа, организиран от Националната спортна федерация за деца лишени от родителски грижи под надслов ”Спортът - достъпен за всички деца”, в който са взели участие младежи и девойки от SOS Младежките домове в гр. Велико Търново, ДДЛРГ „Пеню и Мария Велкови”. Състезанията са проведени в зала „Арена – Армеец”, гр. София.

- Спортни игри организиран от „Спортувам инфо” и мероприятия по проект на БАДМИНТОН СКУОШ КЛУБ, Велико Търново по програма „Спорт за хора с увреждания и деца в риск”;

➤ Организиран са безплатни културни мероприятия за деца и младежи в неравностойно социално положение на:

- балетен спектакъл на хълма Царевец;
- спектакъл „ Кармен от факултета” на тропата на Нешка Робева;
- концерт на BONEYU;
- коледен концерт на Виена Щраус оркестър;
- оперетна и театрална постановка МДТ „К. Кисимов“;
- международен фолклорен фестивал;
- ФФ „Балканфолк”;

- магическо шоу в ДДЛРГ "Пеню и Мария Велкови";

➤ Реализирани са съвместни проекти с неправителствени организации за деца и младежи в неравностойно социално положение като:

- „Менторски проект”, осъществен от Сдружение „ОКСАБ – 2000” и студенти доброволци от ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий”, които изпълняват ролята на индивидуални наставници на младежи от институциите. Сдружението подкрепя младежите в институции като организира курсове за придобиване на допълнителна професионална квалификация.

- фондация „Децата искат мир”, Хехинген, Германия осигури възможност за организиране на излети, пикници, екскурзии до близки дестинации, посещение на заведения за обществено хранене, кино, цирк.

- Сдружение ЗОВ стартира реализацията на проекта „Outreach” цел на който е социализация на децата от институции и подготовка за напускане и придобиване на умения за независим живот;

В Център за развитие на общността към ЦМЕДТ „Амалипе” са сформирани доброволчески клубове по места, които са съобразени с нуждите на местната общност. В с. Леденик и с. Водолей, освен доброволчески клубове са сформирани женски и родителски клубове. В доброволческите клубове се организират мероприятия за осмисляне на свободното време на децата – спорт, беседи по значими за общността теми, стимулиране на талантите на децата. Според експертите от голямо значение за постигане на желания ефект е съвместната работа с родителите и децата

Специалисти от Център за обществена подкрепа, управляван от SOS- Детски селища са провели следните групови мероприятия с деца от рискови общности:

- тренинг за 14 деца «Ателие Подарък за мама», с организатор и водещ доброволец- майка клиент на проекта.

- тренинг с 14 деца и младежи от проекта и от SOS младежки обществения на тема „Арт – групов снимка“. Организиран е от художник и арт-терапевт, с подкрепа на австрийския Lions Club – Baden Heleental /.

- в партньорство с организация «Идея спорт» - десетдневна Августовска академия с 20 деца участници и студенти –доброволци .

- креативно ателие «Коледна работилница за чувалчета с добрини», за 20 деца, които са изработвали коледни сувенири. Заедно със студенти-доброволци от студентска «Правна клиника» във В.Търново.

Дейност 8. Защита на децата от всякакви форми на злоупотреба, насилие и експлоатация.

В Дирекция “Социално подпомагане” – Велико Търново през 2013 година са получени 15 сигнала за насилие над деца. След проверка на сигналите, при 17 случая на деца с данни за извършено насилие спрямо тях е сформирани мултидисциплинарния екип за работа по Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца жертви на насилие. По вид насилие случаите се разпределят, както следва: физическо -10, сексуално –4, психическо –1 и пренебрегване –2 случая. Мултидисциплинарните екипи след разглеждане на случаите за насилие над деца са изработили план за действие с разписани конкретни задачи и срокове за изпълнение, с оглед осигуряване сигурна и безопасна среда за децата жертва на насилие и поставяне на задачи в дългосрочен план. За всички случаи е уведомена Районна прокуратура, гр. Велико Търново след което е извършена подробна проверка.

РУ ”Полиция” В. Търново е предоставила полицейска закрила на 7 деца. Най – честата причина за предоставената полицейска закрила е съществуващ риск за живота и здравето на детето, поради лоши битови условия, нисък родителски капацитет,

неглижиране на детето. След изтичане на полицейската закрила, всички деца са настанени в специализирани институции. През 2013 година служители на РУ”Полиция” са взели участие в 22 мултидисциплинарни екипа.

През 2013 г. са проведени 15 Координационни механизма, за решаване на незабавни случаи за деца жертви, обект или в опасност за живота и здравето им.

За отчетния период приоритетно са проведени 24 специализирани проверки

През 2013 година социалната услуга Кризисен център са ползвали 26 деца. От настанените деца, 30% са на самотни родители, а останалите са от многодетни семейства. 30% от децата се самоопределят като деца от български произход, 70% от ромски.

При настаняване децата са жертва на :

- Трафик - 8;
- Насилие –5;
- Сексуална експлоатация – 13

По време на престоя си в Кризисен център, седем от децата са били с противообществени прояви. Спрямо тях са образувани възпитателни дела и предприети различни мерки- консултации с външен специалист, обществен възпитател. През 2013 г. в Кризисен център са регистрирани пет бягства на деца. За всички инциденти е уведомено РУ ”Полиция”, подадени са сигнали до МКБППМН, гр. Велико Търново.

Всички деца от Кризисен център, с. Балван в зависимост от степента им на образование са включени в образователния процес, като 14 деца посещават ОУ” Св. Иван Рилски”, с. Балван. Пет от децата се обучават по индивидуални планове, едно дете е завършило средното си образование в гр. Севлиево и шест не са включени в образователния процес, поради спазване на семейни традиции и възраст над задължителната за България за училищно обучение.

Децата от центъра са включвани в мероприятия и дейности, организирани от ОКСАБ- 2006 , гр. Г. Оряховица, Фондация „Приятел”, Фондация „Децата искат мир”, Сдружение „Пренебрегнати деца”, Национален фонд ”Св. Никола”, РИО, Ресурсен център, Център за работа с деца и младежи и Клуб на пенсионера и инвалида, с. Балван, социални услуги за деца на територията на община Велико Търново.

За изминалата 2013 година 18 деца са напуснали социалната услуга, като 9 деца са реинтегрирани в семействата си, едно дете е настанено при близки и роднини. Осем от децата са настанени в различни социални услуги и институции: в Звено „Майка и бебе”– 1 дете, в Преходно жилище - 1; ДДЛГ - 5 деца и в социална услуга в Германия - 1.

През отчетния период част от дейностите по превенция на насилието между децата са осъществявани с активното съдействие на Местната комисия за борба противообществени прояви на малолетни и непълнолетни, обществените възпитатели, училищни комисии, инспектор детска педагогическа стая и педагогическите съветници, като са провеждани периодични актуални беседи и лекции, консултирани са ученици застрашени или жертва на насилие. За постигане на желаните резултати са провеждани разговори с родителите на проблемни ученици, давани са насоки за съвместни дейности.

Ангажираните специалисти са провели лекции и беседи за разясняване на Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в 4 училища в гр. Велико Търново – Старопрестолна гимназия по икономика, Хуманитарна гимназия „Св. Св. Кирил и Методий”, ПГТ „Васил Берон” и ПМГ „Васил Друмев”, като са обхванати общо 537 ученика.

От 2013 г. на територията на Община Велико Търново е създадена и функционира Местна комисия за борба с трафик на хора, с цел осъществяване на

превантивната работа с ученици и подрастващи чрез провеждане на обучения по училищата и повишаване информираността на учениците.

В град Велико Търново обучения са проведени в 5 училища – Старопрестолна гимназия по икономика, ПГТ „Васил Берон”, ПМГ „Васил Друмев”, СОУ „Вела Благоева” и Хуманитарна гимназия „Св. св. Кирил и Методий”; обхванати общо 864 ученика.

В летните месеци са организирани информационни беседи от специалисти на МКБППМН и МКБТХ с:

- деца и младежи от Центровете за работа с деца и младежи в селата: Арбанаси, Ресен, Балван, Шереметя, Малки чифлик, Леденик и Пчелище. Обхванати са 250 деца и младежи ;

- деца и младежи от ДДЛРГ „Пеню и Мария Велкови”, гр. В. Търново, ДД „Христо Смирненски”, с. Балван, Кризисен център за деца, с. Балван, ЦНСТ I и ЦНСТ II към SOS – Детски селища.

Разяснителни кампании са провеждани съвместно с ЦМЕДТ „Амалипе” сред ромските общности в селата Водолей и Леденик , като са обхванати 53 деца и младежи.

В гр. В. Търново е проведена превантивно-информационна кампания срещу трафика на хора с цел трудова експлоатация, като мобилни групи от ученици-доброволци към МКБТХ са разпространили 1100 броя информационни материали.

Във връзка с 18 октомври – Европейски ден за борба с трафика на хора са проведени:

- превантивно-информационна кампания и са раздадени над 700 бр. информационни материали в училищата и ЦРДМ на територията на Община В. Търново, както и в партньорските институции и на жителите на града;

- анкетно проучване, обхванало 150 души относно информираността и нагласите по отношение трафика на хора.

През 2013 г. в Център за обществена подкрепа е работено по 14 случая за подкрепа на деца, жертви на насилие и техните семейства. Предоставяна е психологическа подкрепа за преодоляване на психотравмата от преживяното насилие, осигуряване на възможност за споделяне на негативни емоции, повишаване нивото на сигурност и контрол, и връщане на доверието към възрастните

С родителите на някои от децата са провеждани срещи за насърчаването им да се включват и да подкрепят децата при подготовката им за училище, споделяне, зачитане чувствата и мнението на децата.

По заявка на директора на СОУ „Вела Благоева” педагогът, психологът и социалният работник от ЦОП са провели тренинг в три сесии на деца от I-ви клас на тема „Ние можем заедно”. Основната цел е била намаляване на агресията между учениците и подобряване на общуването в класа.

В рамките на програма „Партньори за социална промяна“, финансирана от фондация „Велукс“, Клуб „Приятели на БМЧК“ към ОУ „Димитър Благоев“ е спечелен проект „Обединени срещу насилието“. Проектът е насочен към насърчаване на хуманността, толерантността и изграждане на култура на социално включване сред децата и младите хора и по-конкретно, намаляване на насилието и агресията сред младите хора в училищна и извън училищна среда и е с продължителност три месеца. Подходът „Връстници обучават връстници“ се оказва успешен и добър модел за образование и възпитание. Изработен е наръчник по проекта, което мотивира ученици и учители да продължат работата в тази насока и през следващите години.

За периода 15 януари – 30 юли 2013 Център за обществена подкрепа, управляван от SOS- Детски селища в партньорство с ЦДГ «Райна Княгиня» и ЦДГ «Слънчев дом» изпълни проект «Деца и семейства без насилие», финансиран от Български фонд на

жените. Основната цел на проекта е да се приложи нов модел за ранна превенция на насилието с комплексна подкрепа едновременно към детски специалисти в градините, родители и деца беше постигната. Проведени са:

- 4 обучения на 36 специалисти от две детски градини във връзка с ранната превенция на насилие сред деца;
- групови тренинги с 40 родители на деца от двете детски градини;
- 4 творчески ателиета «Вълкът и Червената шапчица» с 45 деца на възраст 5-6 години от градините;
- ателие за 12 деца на възраст 4-7 години и техните родители е проведено в залата на Центъра;
- групово мероприятие за 130 деца от детските градини - Карнавал на добрите герои.

Дейностите по проекта са приключили с Кръгла маса, на която са представени постигнатите резултати пред педагогическия персонал от останалите детски градини на територията на Община Велико Търново.

Дейност 9. Оптимизиране на механизма за взаимодействие между органите и институциите, осъществяващи дейности и мерки за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни правонарушители.

Един от важните акценти в дейността на Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (МКБППМН) е превантивната дейност по отношение на проблемите свързани с употребата на алкохол, тютюнопушене, наркомании, трафик на деца и жени, сексуална експлоатация, превенцията на агресията и насилието, както в училище, така и извън него.

Във всички учебни заведения на територията на община В. Търново са изнасяни лекции и беседи от страна на членове на МКБППМН, обществени възпитатели към Комисията, педагогически съветници, класни ръководители. С децата са работили квалифицирани социални работници от отдел “Закрила на детето”, психолози, педагози, инспектор детска педагогическа стая и членове на МКБППМН.

За изминалата година са образувани 71 възпитателни дела. Всички възпитателни дела са разгледани според изискванията на ЗБППМН, в присъствието на родител, тричленен състав на Местната комисия, определен със Заповед на Председателя на МКБППМН и доверен представител. Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните уведомява своевременно писмено Районна прокуратура за всяка наложена възпитателна мярка, както и Детска педагогическа стая.

През отчетния период МКБППМН е осъществявала своята дейност с помощта на 12 обществени възпитатели, които активно съдействат на инспектор детска педагогическа стая. Един от важните акценти в работата на Комисията е доброто взаимодействие между институции и организации имащи отношение към разглежданата тематика. Периодично секретаря на МКБППМН участва активно в съвместни инициативи и мероприятия, свързани със закрилата и защитата на децата, например кампании, кръгли маси.

Служители на РУ “Полиция” са изнесли 114 лекции и беседи по програма “Работа на полицията в училищата”.

През изминалата година специалисти от Център за обществена подкрепа са работили по 52 случая на превенция на отклоняващо се поведение. Дейностите са провеждани успоредно с децата и със семействата им, а в някои случаи и с класните ръководители в училищата. Работата по тези случаи е насочена за повишаване на личната отговорност, улесняване адаптацията в училищна среда, изграждане на умения

за самоконтрол и спазване на граници при общуване с връстници и възрастни, промяна на нагласите спрямо извършването на противообществени прояви. По отношение работата с родители усилията на специалистите са били в посока промяна на типа родителстване с оглед пълноценно задоволяване на потребностите на децата.

Екип от Център за обществена подкрепа е провеждал срещи по училищата за изследване поведението на децата в училищна среда, взаимоотношенията им с връстници, успеваемост и дисциплина, както и доколко родителите са активни в проследяването на представянето на децата им в училище.

По направление превенция на отклоняващо се поведение, специалистите от ЦОП са работили и с деца, настанени в специализирани институции на територията на Община Велико Търново. Акценти в тази работа са личната история на децата, преживяванията им относно липсата на връзка с биологичните им родители, осъзнаване на собствена значимост и индивидуалност. По тези случаи се работи в партньорство със специалистите от съответната институция. Представител на ЦОП взема участие в заседанията на Пробационния съвет за регион Велико Търново.

Оперативна цел 3: Подобряване здравето на децата

Дейност 1. Повишаване на здравната култура сред населението чрез здравно образование за децата и техните родители.

През 2013 година от Регионална здравна инспекция (РЗИ) - Велико Търново със съдействието и подкрепата на местната законодателна и изпълнителна власт, в партньорство със специалистите от сферата на здравеопазване, образование, спорт, туризъм, обществената коалиция за здраве, специализирани институции и социални услуги за деца, средствата за масова информация, неправителствени организации са реализирани следните дейности по промоция на здраве и профилактика на болестите, повишаване на информираността и развиване на умения у младите хора за опазване на личното здраве и практикуване на здравословен начин на живот:

I. Здравно образование на населението на популационно ниво, в т. ч. на деца, ученици и родители чрез средствата за масова информация, виртуалната среда, разпространение на образователни материали . През отчетния период са реализирани:

- ✓ 14 пресконференции,
- ✓ 99 ТВ предавания;
- ✓ 6 радиопредавания;
- ✓ 119 публикации в областните ежедневници.
- ✓ По Общинско кабелно радио са излъчени 35 аудиоклипа (общо 328 излъчвания);
- ✓ на видеостената пред Община Велико Търново - 26 видеоклипа с общ брой излъчвания 15 120;
- ✓ на сайта youtube.com са публикувани 40 видеоклипа и 13 видеофилми на здравна тематика (посетени от общо 8 469 лица);
- ✓ в интернет - 125 информации и образователни материала и снимков материал.
- ✓ сред населението са разпространени 77 заглавия на печатни здравно-образователни и информационни материали в общ тираж 13 504 броя, а чрез програма Глоб@лни библиотеки е предоставена възможност на жителите на малките населени места в общината да се информират за отделни инициативи.

II. Мобилизация на общности за дейности по промоция на здраве и профилактика на болестите. Реализирани са следните инициативи за промотиране на здравето, здравословното хранене и здравословния начин на живот:

1. Превенция на тютюнопушенето и наркоманиите.

➤ Кампания по повод на Световния ден без тютюнев дим – 31 май, в рамките на която са проведени:

- конкурс за компютърна рисунка и колаж в две възрастови групи (5-8 клас и 9-12 клас), с участието на 58 ученици от 7 училища в община Велико Търново (общо 64 творби);

- ателие по рисуване на открито в парк Ксилифор под надслов “Аз искам да живея в чиста околна среда” (16 деца) ;

- изложба на плакати, колажи, рисунки и други;

- интерактивна игра брейн-ринг на тема „Избери си - цигара или здраве“;

- анкетно проучване за разпространението на тютюнопушенето сред 450 педагози и медицински специалисти от детските и учебни заведения в Община Велико Търново;

- интерактивни обучения с деца от предучилищна възраст и ученици и други.

➤ Кампания за отбелязване на Международния ден без тютюнопушене - 21 ноември:

- ученически конкурс за карикатура в две възрастови групи 5 - 7 клас и 8 - 12 клас (146 ученици от 10 училища на община Велико Търново) ;

- изложба на представените 176 карикатури;

- информационна кампания под мотото „Ние не пушим, а вие?“, в която са взели участие 700 ученици и педагози;

✓ Проект „Не сте шик, а само прикривате ниското си самочувствие“ на Езикова гимназия „Проф. д-р Асен Златаров“ - Велико Търново с участие на 78 ученици.

➤ Кампания под надслов „Наркотиците – има и друг начин“, включваща:

- тридневен курс на обучение на 20 ученика, членовете на Ученическия клуб на здравето на тема “Наркотиците – младите хора, семейството и обществото”;

- образователни игри със състезателен характер „Ние знаем как да бъдем здрави” в парк „Дружба” с участие на 13 отбора ученици от 14 до 19 годишна възраст от 6 училища от гр. Велико Търново;

- информационна акция с участие на 164 млади хора;

- отпечатване на книжка №2 „Всичко за наркотиците” в тираж 1300 броя, предназначена за ученици и родители;

- обучения на доброволци от Градския ученически парламент, БМЧК и ученици от училища с тематика превенция на наркоманиите.

2. Популяризиране и утвърждаване на здравословното хранене и превенция на употребата на алкохол. За реализиране на целта през отчетния период са проведени следните мероприятия:

➤ Кампания за популяризиране и поддържане на кърменето сред младите жени по повод на Световната седмица на кърменето (1 - 7 август), включваща:

- 2 обучения с 53 бременни жени и 31 акушерки ;

- фотоконкурс „Подкрепа за кърменето: близо до майките” с 39 участници, които са представили общо 70 творби ;

- празник на открито в парк „Дружба”, в рамките на който е била експонирана фотоизложба с творбите от фотоконкурса;

- разпространение на информационни и образователни материали за кърменето по време на организираните прояви, като са обхванати 123 лица.

➤ Инициативи за популяризиране на здравословното хранене сред подрастващите - детски празник „Великденска изложба” в ЦДГ „Здравец” - Велико Търново (обучение на 34 деца от предучилищна възраст за „пътя на брашното”, приготвяне на козуначета, боядисване на яйца);

- кулинарен фотоконкурс и фотоизложба на тема „Здравословни рецепти от моя роден край”, с участието на ученици и родители от ОУ „Бачо Киро” (15 лица) и интерактивни обучения (6) под надслов „Храна за здраве и бодър дух” с учениците и педагозите от четвъртите класове на същото училище (общо 162 ученика);

- двудневно обучение на ученици от Клуба на здравето по теми за здравословното хранене и превенцията на употребата на алкохол (22 членове на клуба).

➤ Общоградски Празник на знанието на открито, посветен на здравословното хранене и начина на живот без употреба на алкохол, с участието на отбори ученици (33 отбора с общо 99 състезатели) от 10 средно-общообразователни и основни училища във Велико Търново .

3. Повишаване на физическата активност на населението, в т. ч. и на подрастващите.

➤ Кампании за повишаване на физическата активност на населението „Движи се и победи 2013” (пролет и есен) и два спортно-туристически празници в околностите на Велико Търново - по туристическите маршрути на кампанията са преминали общо 1077 души, в т. ч. и 24 семейства, а в спортно-туристическите празници са взели участие 719 деца и ученици в различни дисциплини - туристически щафети, спортен риболов, плажен волейбол, бадминтон, колокрос, блиц турнир по шах, стрелба в цел, центрове на предизвикателството (въжен мост над реката, висяща въжена стълба, тролей над езерото, изкуствена катерачна стена).

4. Профилактика на хроничните неинфекциозни заболявания

➤ Информационно-образователна кампания за отбелязване на Световния ден на диабета - 14 ноември, включваща:

- презентация и беседа с 12 ученика - членове на ученически клуб, сформирани по проект УСПЕХ;

- семинар с 27 медицинските специалисти от здравните кабинети в детските и учебни заведения на община Велико Търново ;

- разпространение на образователни материали сред различни групи от населението.

5. Превенция на ХИВ/СПИН, сексуално-преносими болести и туберкулоза.

➤ Регионална АНТИСПИН кампания под надслов „Топография на любовта”, посветена на Международния ден на влюбените, включваща:

- информационна акция за гражданите на Велико Търново;

- обучителни дейности с ученици.

➤ Кампания, посветена на Международния ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН (19 май):

- информационна акция в центъра на Велико Търново;

- ученически образователни игри със състезателен характер;

- туристически поход и семинар сред природата с младежи от ученически клубове и БМЧК;

- интерактивни обучения с ученици, студенти, педагози и психолози;

- акция „Автомат за презервативи” и други.

➤ Кампания по повод на Световния ден за борба срещу СПИН - 1 Декември:

- проведени са интерактивни обучения и презентации с ученици от професионални гимназии и основни училища във Велико Търново, деца, ученици и персонал от институции за настаняване на лица, лишени от родителски грижи, кризисен център, SOS - младежки общешития и ЦНСТ - Велико Търново;

- информационна акция в центъра на град Велико Търново;

- консултиране и изследване за ХИВ и СПИ в домове за деца;

- медийни прояви.

През 2013 година, в рамките на инициативите за отбелязване на световните и международни дни, посветени на превенцията на ХИВ/СПИН са обхванати общо 12 227 деца и ученици . Проведени са 27 обучения (от експерти на дирекция ПБПЗ) на ученици по теми, свързани със сексуалното и репродуктивно здраве с общ обхват 529 лица.

➤ Кампания за профилактика на туберкулозата по повод на Международния ден (24 март):

- оказвана е методична и консултативна помощ на педагози и медицински специалисти в детските и учебни заведения на общината за здравно образование с деца, ученици, родители и персонал;

- проведени са информационни акции в 3 населени места с преобладаващо ромско население ;

- интерактивни обучения с деца и родители в неравностойно положение за профилактика на туберкулозата;

- предоставяне на печатни материали и презентация на модератори и доброволци от Центровете за развитие на общността към ЦМДТ „Амалипе” в 3 населени места в общината.

В рамките на кампанията, по данни на медицинските специалисти от здравните кабинети, в детските и учебни заведения на община Велико Търново са проведени общо 280 здравно-образователни дейности (беседи, лекции, презентации), с които са обхванати общо 9 060 деца, ученици и персонал, а от експерти на Дирекция ПБПЗ са осъществени 5 обучителни дейности, в които са обхванати 172 ученици и родители.

По инициатива на БМЧК съвместно с Община Велико Търново, съгласувано с Дирекция „Образование, младежки дейности и спорт” е разработена "Оздравителна програма” за ограничаване усложненията, поради затлъстяване сред учениците в Община В.Търново.

Програмата е насочена към децата до 17 години, отчитайки данните за ранно появяващи се отклонения във теглото, физическото развитие и заболяванията на обмяната и кръвообращението. Целта и е да се проведат оздравителни курсове с деца с отклонения във физическото развитие, наднормено тегло, високо кръвно налягане и диабет, а така също и да се повиши информираността и ангажираността на родителите, учителите и общността към проблема.

Доброволците от БМЧК са провели информационни кампании в училищата, сред родители, близки, учители и здравни специалисти за включване на деца в Програмата. До края на месец декември са обхванати 32 деца с проблеми вследствие на затлъстяване

През 2013 година Центърът за обществена подкрепа, управляван от SOS-Детски селища е осигурил закупуване на лекарствени средства за децата в 21 семейства, достъп до медицински услуги и средства за медицински прегледи при специалисти в столицата. Предложената подкрепа е била насочена към подобряване здравословното състояние на децата, това от своя страна помага на родителите в контактите им с различни учреждения-болница, мед.лаборатория, лекарска комисия.

Дейност 2. *Осигуряване на здравни услуги сред децата в образователната система, както и специализирани часове по здравна образование.*

За повишаване нивото на здравни знания и изграждане на умения и нагласи у децата и учениците за опазване на личното им здраве и здравословен начин на живот, както и за изграждане на капацитет за профилактика и промоция на здравето в образователната система РЗИ - Велико Търново е реализирала следните по-важни дейности:

➤ Три семинара с медицински специалисти от здравните кабинети в детските и учебни заведения на община Велико Търново по теми, свързани със здравния риск от пасивното тютюнопушене и здравословното състояние на децата, профилактиката на диабета и очните заболявания в детска и ученическа възраст, като са обхванати 40 лица;

➤ Семинар с 23 директори и медицински специалисти от училищата в община Велико Търново по прилагане на изискванията на Наредба 37 от 2009 г. на МЗ за здравословно хранене на учениците ;

➤ Проведени са 188 обучения (тренинги, презентации, видеолектории), с общ обхват 4 466 участници (деца, ученици и техните родители, участници в Клуб на здравето, Градски ученически парламент, БМЧК, деца и младежи, настанени в специализирани институции и услуги от резидентен тип) на разнообразна здравна тематика;

➤ 11 интерактивни обучения и занимания със 166 ученици на здравни теми в рамките на проект УСПЕХ на МОН;

➤ Оказана е методично-консултативна помощ на всички медицински специалисти от здравните кабинети в детските и учебни заведения на общината за провеждане на здравно образование с деца и ученици.

През отчетния период в детските градини на Община Велико Търново по данни на медицинските специалисти са организирани и проведени: 59 тренингови обучения , като са обхванати 1 637 деца; 484 беседи и видеолектории (общ обхват 15 668 деца); 35 празници, изложби, състезания с участие на 2 769 деца, посветени на превенцията на поведенческите рискови фактори (тютюнопушене, нездравословно хранене, алкохол, ниска физическа активност и други), профилактиката на заразните и паразитни болести, на оралните заболявания и други.

От медицинските специалисти от здравните кабинети в училищата са осъществени: 121 интерактивни обучения в които обхванати 2 566 ученици; 1 278 беседи и видеолектории (общ обхват 37 872 ученика); 818 празници и кампании с участие на 22 224 ученици, посветени на здравни теми.

На 2 август 2013 г. в гр. Велико Търново е проведена конференция под надслов „Не сме безлични, нито безразлични”, с участие на 80 ромски студенти, обучаващи се в медицинските университети. Мероприятието е организирано от Център за междукултурен диалог и толерантност „Амалипе”. Конференцията е част от обучението по застъпничество – един от модулите на Стипендиантската програма за студенти по медицина и лекари специализанти от ромски произход. По време на едномесечното обучение, студентите преминават теоретични занятия и практически упражнения за ромската история и култура, формиране на лидерски умения и разрешаване на конфликти, работа с медии и т.н. Обсъжданите теми са свързани с:

- кариерното развитие на младите специалисти;

-състояние на общинските болници, здравеопазването в селските райони и училищното здравеопазване;

- здравната профилактика и разширяване на броя на здравните медиатори и на Центровете за развитие на общността.

В организираната теренна работа медиците са участвали в провеждането на общностен мониторинг на здравните услуги, което им дава възможност да се запознаят с проблемите на различните ромски групи и живеещите в селски райони, най-вече в сферата на здравеопазването.

Дейност 3. Повишаване качеството и разширяване обхвата на обучението по първа помощ (първа долекарска помощ, първа психологична помощ и психо-социална подкрепа) и подготовка за реакция при бедствия, аварии и катастрофи сред децата и

младите хора и стимулиране практическата реализация на усвоените познания в различни форми на младежка самодейност, в т.ч. ученически екипи по първа помощ и младежките аварийни екипи.

През месец юни 2013 г. отборът на СОУ „Вела Благоева“ – гр. Велико Търново е представил област Велико Търново на VI –то Национално състезание за ученически екипи по първа помощ, като е заел 9 място от 29 представили се отбора.

Доброволци на БМЧК – В.Търново през лятото на 2013 г. са взели участие в Националната кампания за толерантност на пътя, като са раздавани листовки за безопасността на движението. Инициативата е на Българския Червен кръст, Министерство на здравеопазването, Българската асоциация на пострадалите при катастрофи и КАТ Велико Търново. Втората част на кампанията е насочена към ученици и родители за необходимостта от поставяне на предпазни колани и детски столчета в колата. Младежният аварийен екип се е включил с демонстрации на първа помощ.

Регионална здравна инспекция е реализирала инициативи за профилактика на пътно-транспортния травматизъм и безопасно поведение на улицата сред подрастващите, част от които са:

- общинско състезание по безопасност на движението „Мама, татко и аз“, организирано за втора поредна година с участието на 11 отбора състезатели (двама родители и един ученик) от 5 училища на община Велико Търново (общо 33 души), които демонстрираха много добри знания и умения по безопасност на движението и оказване на първа долекарска помощ;

- образователни игри със състезателен характер по безопасност на движението в околностите на Велико Търново - парк Ксилифор, в които се включиха 152 млади хора;

- конкурс за рисунка по безопасност на движението на тема „Да намалим произшествията на пътя“, с участието на 286 деца и ученици,разпределени в две възрастови групи от 12 училища и 4 ЦДГ в област Велико Търново, които представиха общо 296 творби;

- дейности по проекта „Застъпници за пътна безопасност“ на националното сдружение „Отворена младеж“, в рамките на който е сформиран екип от доброволци (4-ма ученика) от СОУ „Ем. Станев“ - Велико Търново.

Дейност 4 *Осигуряване на условия за достъп до спортни услуги с цел терапия, социализация и подобряване на състоянието на деца с увреждания.*

През отчетния период в бюджета на Община Велико Търново в Програмата за развитие на физическото възпитание и спорта на територията на Община Велико Търново са заложили средства в размер на 7000 лева за обезпечаване на дейности за хора със специални нужди.

През м. април 2013 г. гр. Велико Търново е бил домакин на 13-тите Регионални игри, организирани от Спешъл Олимпикс България, съвместно с Български Футболен съюз и Спешъл Олимпикс Европа в рамките на Европейската футболна седмица 2013 г. и националната промоционална кампания „Да играем заедно!“ .

В спортната надпревара са взели участие деца със специални образователни потребности от помощните училища „Св. Теодосий Търновски“ – Велико Търново и „Иван Вазов“ – с. Ново село, както и деца от Ресурсен център за подпомагане интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – Велико Търново.

Децата със специални образователни потребности и техните партньори от общообразователните великотърновски училища са участвали с 6 отбора,

разпределени, както следва: 3 отбора по футбол за момчета и 3 отбора по народна топка за момичета.

През 2013 г. в „Дневен център за деца с увреждания” е реализиран проект „Стъпки към самостоятелност” съвместно с SOS- Детски селища- България и Сдружение „Виктория 11”. Проектът се финансира от Фондация „Велукс ”- Дания. Проектните дейности са изпълнени в периода от месец февруари до месец ноември 2013 г. Съобразно дейностите на проекта е разработена методика за адаптирано физическо възпитание, по която са обучени специалисти от центъра и родители на децата. Във втората част на проекта обучените специалисти са организирали и провели по 42 занятия за две групи деца съобразно методиката. През месец ноември е проведена и заключителна кръгла маса, на която са представени резултатите от работата по проекта, и по отношение на предоставянето на допълнителни възможности за спортни занимания за децата с увреждания.

Оперативна цел 4: Насърчаване формирането на активна гражданска позиция по всички въпроси, касаещи благосъстоянието на децата в община Велико Търново

Дейност 1. Привличане на родителски организации като партньори на детски и учебни заведения, с цел превръщането им в привлекателно място за подрастващите.

На 13 и 14 ноември 2013 г в град София се проведе годишната среща на Мрежата на общините, приятели на детето. По време на официалната церемония представителят на УНИЦЕФ за България, г-жа Таня Радочай, отличи община Велико Търново с титлата „Приятел на детето“. С получаването на сертификат за „Община приятел на детето” общината се ангажира да работи активно за повишаване благосъстоянието на децата, като оптимизира управлението си, подобрява изграждането на приятелска за децата среда и споделя с останалите общини, приятели на детето, опит и добри практики.

В 25 училища и 4 детски градини – ОДЗ „Ален мак”, ЦДГ „Слънце”, ЦДГ „Соня”, ЦДГ „Здравец” в град Велико Търново са сформирани училищни настоятелства. Дейността на създадените настоятелства, е свързана с решаване на въпроси свързани с благосъстоянието на децата, чрез осъществяване на съвместни инициативи: благотворителни кампании, обучения, училищни, национални и международни проекти.

Община Велико Търново в партньорство с читалище „Надежда -1869” след предварително проучване и обсъждане на възможността за кандидатстване пред УНИЦЕФ , подготви необходимите документи и получи финансиране за реализиране на три работилници в гр. Велико Търново, гр. Дебелец и гр. Килифарево.

Работилницата е предназначена за родители с деца от 0 до 4 години и цели предоставяне на знания, умения и нагласи, които да укрепят техния капацитет да се справят с изискванията на средата и да отговорят на нуждите на детето в интелектуално, социално, емоционално и физическо отношение. Програмата се състои от 12 тематично и концептуално свързани семинари с обща продължителност 24 часа, които се водят от специално подготвен екип от специалисти - психолози, социални работници или педагози.

Работилниците в град Велико Търново и гр. Дебелец стартираха своята дейност в началото на месец ноември.

За работилницата в гр. Велико Търново първоначално са заявили желание за участие 18 майки на деца от 0 - 4 год. След втората среща „Работилницата” остава с постоянен състав 15 майки. По отношение състава на групата – средна възраст около 32 – 33 години; всички с висше образование; професии – психолози, учители, филолози; възраст на децата 1 - 3; като източник на информация за работилницата, родителите посочват предимно от плакати от Детски градини, интернет, местни медии.

За работилницата в гр. Дебелец заявления са подали 13 родители (от тях 2 мъже), като този състав се запазва до край. В състава на групата преобладават родители с висше образование - психолози, инженери, счетоводител. Средната възраст на участниците е 29 г.; възраст на децата – повечето от децата са на възраст 2 год; източник на информиране - приятели, интернет .

През 2013 година социалния работник от ЦСРИ създаде група за социализиращи дейности. В тази група бяха включени деца, които са клиенти на ЦСРИ. На по-късен етап при провеждането на груповите занимания са включени и родителите на децата, които от своя страна допринесоха за сплотяването на участниците - споделяха информация от своя житейски опит, показваха на децата разнообразни плетива, начини за шиене, писане на стихове, техники за изработване на коледни изделия и др.

Дейност 2. Повишаване на информираността и обществената ангажираност по отношение проблемите на децата в Община Велико Търново

През 2013 година в „Дневен център за деца с увреждания” съвместно със Сдружение „Виктория 04” е реализиран проект за представяне на иновативен модел на социална услуга- заместваща грижа. По време на проектните дейности е представен опита на Фондация „Св. Николай Чудотворец”- гр. Добрич при предоставянето на този тип грижа и са проведени обучения на родители на деца с увреждания във връзка с дейности по застъпничество и изграждане на мрежи за подкрепа, както и за различни особености при взаимодействието с деца със специални потребности.

През годината екипът на центъра е работил активно и по отношение на популяризирането на необходимостта от провеждане на спортни дейности за децата с увреждания, като реализира проект „Стъпки към самостоятелност”.

Всички инициативи по проектите бяха широко отразени в местните медии, а също така е изготвена и разпространена брошура за необходимостта от спортни занятия за деца с увреждания.

През месец октомври екипът на Дневен център за деца с увреждания съвместно с родителите на децата се включи в благотворителната инициатива на Сдружение „Азбукари” и Община Велико Търново за изграждане на детска площадка адаптирана и за нуждите на децата с увреждания. Служители на центъра са взели участие в телевизионни предавания на местни и национални медии, за повишаване на обществената информираност относно нуждата от изграждане на такова съоръжение.

ЦМЕДТ „Амалипе” предоставя информация за своите дейности и постигнати резултати чрез разпространение на :

- бюлетини с дейността по месеци;
- бюлетин с постигнати резултати по образователната програма
- периодичен общностен бюлетин за дейностите по мониторинг на здравните услуги.

През отчетния период екипите на специализирани институции и социални услуги за деца са взели участие в организирани презентации, конференции, кръгли маси, представящи резултати от проекти, обсъждане на проблеми на ранната превенция на насилието, обучение на деца със СОП, форуми организирани от НПО, предоставящи услуги на територията на Община Велико Търново. Всички събития своевременно са отразявани от медиите.

Дейност 3. Насърчаване формирането на активна гражданска позиция у подрастващите под знака на 2013- Европейска година на гражданите.

През учебната 2012/2013 г. е организирано методично обединение на областно ниво във връзка със съвместна дейност с Европейски информационен център –гр. Велико Търново по проект „Образование за европейско гражданство”.

От община Велико Търново са включени : ЦДГ „Слънце”, ЦДГ „Вяра, Надежда, Любов” – с. Ресен, ЦДГ „Ивайло”, ЦДГ „Евгения Кисимова”, ЦДГ „Райна Княгиня”.

Образователното съдържание на трите модулни обучения и проведените открити практики са насочени към формиране на европейско гражданско самосъзнание у подрастващите.

Четири учители от Хуманитарна гимназия са реализирали тренинги за популяризиране на интерактивни и нетрадиционни методи и средства за запознаване на децата с правата на детето по адаптирана версия на Конвенцията на ООН за правата на детето.

Във връзка с Европейска седмица на младежта, през месеците април и май са проведени 3 срещи с ученици, студенти и работещи, за запознаване с дейностите по програма „Младежта в действие” и възможностите за участие по тази европейска програма. Организиран е обмен и участие на четирима младежи в два тренинги – в гр. Краков по проблемите на работата с млади хора в селските райони и за работата с млади хора с увреждания в Палермо, Италия. Предстои участие на трима младежи в Литва и Полша .

Проведено е еднодневно обучение на тема „2013 – Европейска година на гражданите – права, задължения, информация” с обучители от Информационния център на Европа във Велико Търново, и Сдружение ОКСАБ 2006 – Горна Оряховица и двудневно обучение за 20 представители на Градския ученически парламент „Ние и Европа” – с обучители преподаватели от ВТУ „Св. св. Кирил и Методий”.

В Младежкия дом в гр. Килифарево е започната работата по изработване на 4D макет „Градът в моите очи – градът в моите мечти”, в контекста на Ревизираната Европейска харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите, основното, в която е участие на младите хора при обсъждането и вземането на решения по въпроси, които ги касаят.

В Община Велико Търново са сформирани детски и младежки организации, които вземат активно участие в различни кампании и инициативи:

Градски ученически парламент – проведена е среща на която е разяснена възможността за изграждане на Национален ученически съвет и е обсъдена необходимостта от избор на представители от Велико Търново, представена е Декларация за правата на ученика.

Клуб за здравето – инициативите на доброволците са насочени към здравословно хранене и здравословен начин на живот чрез провеждане на обучения и кампании на открито, в сградата на РЗИ и по училища.

Клуб «К7» - работата на членовете и доброволците е насочена към младите хора чрез кампании, акции, обучения и разпространяване на материали за предпазване от ХИВ/СПИН и туберкулоза.

Български младежки червен кръст- дейността на членовете и доброволците е насочена към оказване на помощ на нуждаещи се.

„AIESEC” е международна студентска организация , която помага на студентите да разкрият и развият своя лидерски потенциал. От 9 години работи по социален проект „Единство в различията”.

Клуб за ООН – учениците посещаващи този клуб дискутират по теми свързани с правата ни като европейски граждани, правата на детето, културно разбирателство и др.

ЦМЕДТ „Амалипе” - дейността на тази организация е насочена към популяризиране на антидискриминация, възможности за образование на всички деца, както и колко е важно образованието за пазара на труда.

Към настоящия момент на територията на Община Велико Търново са разкрити и функционират като общинска дейност седемнадесет центъра за работа с деца и младежи.

Разкриването на Центрове за работа с деца и младежи е целенасочена и последователна дейност на Община Велико Търново чрез Дирекция „Социални дейности и здравеопазване” .

За изпълнение на своите цели и инициативи центровете за работа с деца и младежи работят в сътрудничество с Дирекция „Социални дейности и здравеопазване” и Дирекция „Образование, младежки дейности и спорт” при Община Велико Търново; РУ” Полиция”, Велико Търново; читалищни и училищни ръководства, родителски организации, НПО предоставящи услуги за деца и семейства, както и пълноценно сътрудничество с клубовете на пенсионерите и инвалидите на територията на общината.

През ваканционните месеци в Центровете за работа с деца и младежи, съвместно с РУ „Полиция”, МКБПМН и МКБТХ се работи по проект „Лятна полицейска академия”, организират се съвместни мероприятия за децата и младежите от съседни населени места, което спомага за създаване на атмосфера на екипност, приятелство и стимулиране на взаимопомощта сред членовете на младежките клубове.

В социалните услуги ЦНСТ I и ЦНСТ II, управлявани от SOS –Детски селища, с цел включване на младежите в обсъждане на въпроси, които пряко ги касаят в екипните срещи се включват техни представители, по един от всеки апартамент.

Дейност 4. Насърчаване на изявиите на дарбите на децата.

По Национална програма „С грижа за всеки ученик” – МОДУЛ 1 „Осигуряване на обучение на талантиливи ученици за участие в ученическите олимпиади” са включени следните училища:

- ОУ „Св. Патриарх Евтимий” – Велико Търново – 1 група
- СОУ „Вела Благоева” – 1 група
- ПМГ „Васил Друмев” – Велико Търново -13 групи
- ЕГ „Проф. Асен Златаров”- 9 групи
- Частна профилирана гимназия „АК-Аркус” – Велико Търнов -1 група
- ПГ по туризъм „Д-р Васил Берон” – Велико Търново – 1 група
- Старопрестолна гимназия по икономика – 1 група

За 2013 година за Община Велико Търново са одобрени 18 ученика от 6 училища с право на 12 месечни стипендии за деца с изявени дарби, съгласно Наредба и Програма за закрила на деца с изявени дарби, приети с решения на Министерски съвет.

Отчета по изпълнение на програмата за детето за 2013 година е съгласуван с всички отговорни институции и организации, ангажирани с благосъстоянието на децата в Община Велико Търново.

Отчета е приет от Комисията за детето и от Обществения съвет за социално подпомагане при Община Велико Търново.